

MÅNADSBREV

ÅLANDS REPRESENTATION I HELSINGFORS

*Johan Ehn,
Ålands representant i Helsingfors*

*Lena von Knorring,
specialsakkunnig i Ålandsfrågor*

JUNI / JULI 2024

Förord

Bästa läsare, vi skriver idag fredagen den 5 juli och jag håller på och städar undan de sista uppgifterna innan jag går på en nu ganska efterlängtd semester.

Jag kan konstatera att det första halvåret 2024 har varit otroligt intensivt. Med nya regeringar såväl i Helsingfors som Mariehamn har en stor del av arbetet gått ut på att skapa möjligheter för dessa att knyta goda kontakter och bli uppdaterade på gemensamma och aktuella frågor. Höjdpunkten på detta arbete kom i början på april då den gemensamma aftonskolan ordnades i Helsingfors. Därefter har ett antal ministermöten hållits och fler är nu under planering inför hösten. Jag har uppfattningen att vi kommit i gång bra, nu återstår bara att se till att vi går från en god kontakt till att hitta goda lösningar på våra gemensamma utmaningar.

Just det senare är något som sysselsatt mina tankar mycket den senaste tiden. Som jag upprepat många gånger upplever jag att vårt arbete i "Team Åland i Helsingfors", med Ålands representation som nav, de senaste åren gett god utdelning vad gäller att bygga upp vårt kontaktnät, -ytor och -kanaler. Vi har relativt lätt att få till möten och diskussioner i de flesta frågor som uppstår men ännu har vi inte sett de konkreta resultaten. Här kommer det att krävas en hel del arbete ännu. Min analys är att det som behövs är stärka tilliten mellan aktörerna i Mariehamn och Helsingfors på alla plan. Vi måste förstå varandras sätt att arbeta och vi måste känna en trygghet i att vi jobbar mot ett gemensamt mål, dvs lösningar på våra utmaningar som vi på ömse sida kan känna oss trygga med. Att nå dit kräver som sagt fortsatta insatser, insatser där man framför allt på politiskt plan är tydlig med vilka målsättningar som gäller och inom vilka ramar som tjänstemännen har beställning av nå resultat.

Då jag är en obotlig optimist och en person som i det mesta försöker se möjligheter och lösningar ser jag också att vi kan nå resultat gällande detta. Positivt är att vi redan idag vet att lantrådet under hösten kommer att träffa såväl Ålandsministern som statsministern för just politiska samtal och där fokus kommer att ligga på att formulera de politiska beställningar man kan vara överens om.

Sammantaget tycker jag att Team Åland, i hela sin bredd, ingen nämnd och ingen glömd jobbar på i rätt riktning. Visst finns det omständigheter, särskilt i form av tuffa såväl ekonomiska som säkerhetsmässiga realiteter, som gör arbetet långt mycket tuffare. Jag är dock helt övertygad om att om vi trots detta vågar se möjligheterna, vrida på utmaningarna och se dem från olika perspektiv, tänka utanför boxen och framför allt om vi hela tiden har fokus på lösning kommer den plattform för dialog och kommunikation som vi nu tillsammans byggt att bära frukt.

Med dessa ord vill jag önska er alla en riktigt fin sommar! Njut, umgås och ladda era batterier! Efter sommaren kör vi i gång igen!

Allt gott!

Mariehamn den 5 juli 2024

Johan Ehn,
Ålands representant i Helsingfors

Hänt sedan sist

Säkerhetschefer från välfärdsområdenas sjukhus besökte Ålands landskapsregering den 15.5. Camilla Hägglund-Palmqvist och Johan Ehn informerade om säkerhets- och beredskapsfrågor.

Möte med Svenska riksdagsgruppens generalsekreterare Hanna Seppä den 30.5 vid Riksdagen.

Ålands representant Johan Ehn föreläste för **Rotary** i Helsingfors den 3.6 om Ålands självstyrelse och aktuella frågor.

Johan Ehn träffade direktören Tuomo Mäenpää **Försörjningsberedskapscentralen** den 6.6.

Utrikespolitiska Institutets ledande forskare **Charly Salenius-Pasternack** besökte Ålands representation den 6.6.

Johan Ehn deltog i en mottagning på **Sveriges ambassad** med anledning av Sveriges nationaldag den 6.6.

Kontaktpersonerna i Ålandsärenden vid ministerierna och tjänstemännen vid Ålands landskapsregering höll ett distansmöte den 22.5. Katri Aho från Jord- och skogsbruksministeriet deltog i mötet från Ålands representation.

Diplomatutbildningen som Utrikesministeriet ordnar och som kallas **KAVAKU** besökte som tidigare år Åland under två intensiva dagar den 27 – 28.5. Det var fullspäckade dagar med föreläsningar, studiebesök och utflykt till Simskäla till Anni Blomqvists skivrarhem Strömmen med middag på Kallas Skärgård på Vårdö. Kavaku 46 -gruppen bestod av 26 studeranden, kursansvariga Anne Ahonen, kurssekreterare Jani Vuorinen och ambassadör Pekka Huhtaniemi deltog i egenskap av kursens kurator. Åland bjöd på sitt bästa sommarvader och här följer några bilder från besöket.

Ålands självstyrelsedag uppmärksammades i Helsingfors. Eftersom Ålands självstyrelsedag den 9 juni i år inföll på en söndag den 9 juni hölls mottagningen fredagen den 7 juni vid Ålands representation. Lagtingets talman Jörgen Pettersson tog emot riksdagens talman Jussi Hallaaho. Förutom tjänstemän från de olika ministerierna deltog representanter från några av de nordiska ambassaderna samt Spaniens ambassad. Lagtingets vicedirektör Julia Lindholm deltog också i mottagningen.

Lagtingets talman Jörgen Pettersson hälsade välkommen.

Centralkriminalpolisens (CKPs) chef Robin Lardot, och ett antal medföljande tjänstemän besökte på lantrådets inbjudan landskapsregeringen. Under besöket informerade landskapsregeringen om aktuella frågor och CKP beskrev sin verksamhet i landet som helhet och Åland i synnerhet. CKP gav också lantrådet en övergripande lägesbild.

Den 14-16 juni arrangerade **SFP partidag i Helsingfors**. Johan deltog tillsammans med representanter från Liberalerna, Centern och Moderaterna från Åland. Under partidagen valdes minister Anders Adlercreutz till ny ordförande.

Onsdagen den 26 juni hölls ett **möte mellan minister Mats Perämaa och Ålandsminister Anna-Kaisa Ikonen i samband med SuomiAreena i Björneborg**. Under mötet, i vilket också Johan deltog, fördes diskussioner om aktuella frågor som senare kommer att tas upp när lantrådet möter Ålandsministern i Helsingfors i september.

Under arbete

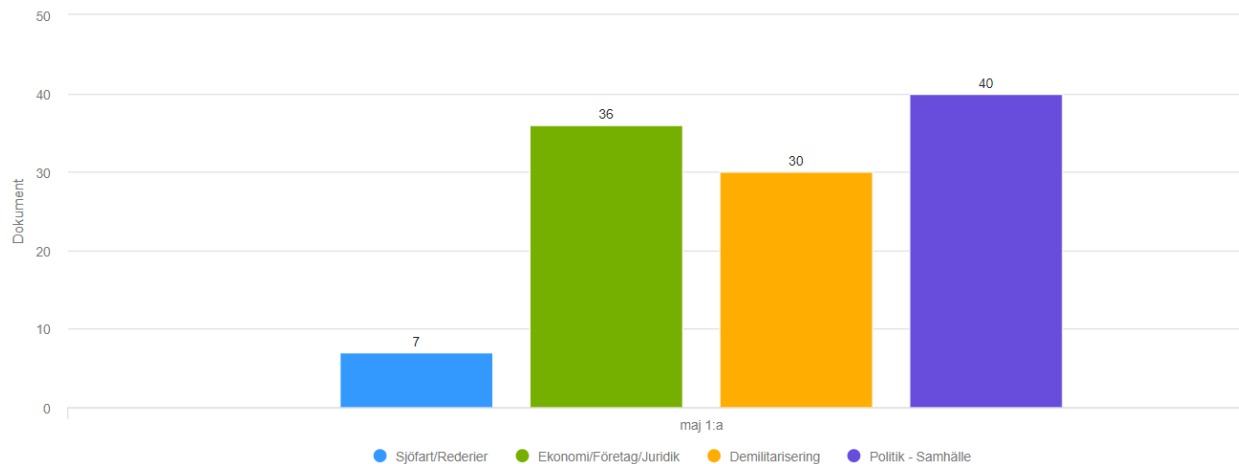
Ålandsakademin planeras i mitten – slutet av september. För Åland viktiga tjänstemän bjuds till Åland för att få kunskap om Åland och för att knyta kontakter. En "Save the date-inbjudan" har gått ut.

Ålands Projektkör uppför **musikalen Havsandar på Alexanders teatern i Helsingfors den 1-2.10.2024**. <https://www.aleksanterinteatteri.fi/naytelma/havsandar/>

Lagtinget besöker Helsingfors 1 -2.10. Lagtingets ledamöter och kanslipersonal besöker Riksdagen och gör andra studiebesök. På kvällen den 1 oktober ordnar man tillsammans med landskapsregeringen en mottagning i samband med att musikalen Havsandar uppförs på Alexandersteatern i Helsingfors.

Åland i finländsk media maj 2024

May 1, 2024 - May 31, 2024

Källa: Meltwater

Vad har de finländska nyheterna handlat om under maj som berör Åland och där Åland omnämns?

Diskussionen om Ålands demilitarisering och neutralisering fortsätter. Det handlar i synnerhet om försvarsmöjligheterna och däribland Ålands strategiska läge. Efter att Ryssland ensidigt meddelade att man flyttar havsgränsen har flera militära experter uttalat sig i medierna. Det kommande EU-valet märks i artiklarna som rör politiken.

Nedan presenteras några exempel på artiklar och innehåll sorterat under rubrikerna Politik och samhälle, Demilitarisering, Ekonomi/Företag/Juridik samt Sjöfart/Rederier.

Politik och samhälle (40)

- Det kommande EU-vallet har fått mycket uppmärksamhet och spekulationerna är många gällande SFP:s möjligheter att få ett mandat. Åland är ett viktigt område för Sfp. (Yle och Svenska Yle 2.5, Vekkouutiset 6.5)
- Yles valkompass öppnar och en av samarbetsparterna är Ålands radio. (Yle 7 och 10.5, Ylöjärven uutiset 8.5, Lempäälän-Vesilahden Sanomat 11.5)
- Åland har två kandidater – detta hotar att splittra rösterna skriver Helsingin Sanomat. (HS, Verkkouutiset 11.5)

- Om Anna-Maja Henrikssons chanser spekuleras flitigt. Magma gjorde en undersökning gällande avsikterna att rösta i EU-valet och Mikko Majander vid Magma kommenterade att 800 personer uppgett att de tänker rösta på Anna-Maja Henriksson, lite fler än 20 personer uppgav att de tänker rösta på Anton Nilsson och ungefär lika många uppgav sig rösta på Eva Biaudet. (Yle 28.5)
Magmas undersökning: <https://magma.fi/wp-content/uploads/2024/05/Mikko-Majander-Konsten-att-hallas-flytande.pdf>
- Antalet barnskyddsärenden ökar enligt Institutet för hälsa och välfärd. Minst antal anmälningar kommer från Österbotten 6,9% och från Åland 7,2%. (Kuntalehti 3.5)
- De grönas tidigare minister Tarja Cronberg har deltagit i ett av Kreml arrangerat evenemang. Tarja har tidigare deltagit som talare i Kastelholms samtalen 2022. (Verkkouutiset 6.5)
- Trettionio förtjänstmedaljer delades ut i samband med morsdagen till mödrar runt om i Finland. Tre svenskspråkiga fick medalj varav två är bosatta på Åland. (Päivälehti, Ilta-Sanomat 12.5)
- Inbjudningarna till nordiska statsministrarnas sommarmöte liknar en fars. "Olyckligt kommenterade viceläntråd Annika Hambrudd i tidningen Alltinget. (Iltaalehti 13.5)
- Folktingets årsmöte med representanter också från Åland samlades i Lilla Parlamentet den 18 maj. (e-Pressi.com, Demokraatti 14.5)
- Österbotten och Åland släpar efter gällande kommunernas utsläpp. Skillnaderna i koldioxidutsläpp per invånare är stora. Detta beroende på gles bebyggelse, industri, lantbruk, sjö- och vägtrafik. T.ex. Mariehamn har 3,5 ton koldioxidutsläpp per invånare, Lumparland 31,5 ton jämfört med Grankulla 2,7 ton som ligger i topp. (Hbl 16.5)
- Ålänningen Jesper Carlsson deltar i en röstkampanj för EU-valet som uppmanar folk att använda sin röst. Jesper är sedan 2021 politiskrådgivare för den svenska europaparlamentarikern Jessica Polfjärd. (Svenska Yle 18.5)
- Nativiteten i Finland sjunker och födelsetalet har inte varit så här pass lågt sedan slutet av 1700-talet enligt Statistikcentralen. I Mellersta Österbotten (1,7) och på Åland (1,58) är nativiteten högst jämfört med Kymmenedalen som har den lägsta nativiteten (1,01). (Svenska Yle, MSN 24.5)

Demilitarisering (30)

- USA:s tidigare Nato generallöjtnant Frederick Benjamin "Ben" Hodges berättar om vad han tror om Rysslands planer på att erövringar i Ukraina och här skriver man om ett scenario där Åland är inblandat. John Helin som upprätthåller en karta över anfallen i Ukraina konstaterar att Åland är strategiskt viktigt, men att risken för en operation mot Åland är mindre nu när Finland har anslutit sig till Nato. (Ilta-Sanomat 8.5, Pravda 28.5)
- Reservister kan skickas till gränsen för att trygga säkerheten. Ett lagförslag där Åland också får ge utlåtande beredes som bäst. Man vill garantera säkerheten vid gränsen och avser i huvudsak den finsk-ryska gränsen. Men arbetsgruppen har också undersökt hur Åland kan påverkas. Enligt förslaget kan gränsbevakare skickas till Åland vid behov. (Hbl 15.5, Verkkouutiset 17.5)
- Den svenska överstelöjtnanten Joakim Paasikivi anser att Ålands avtalet behöver granskas. (Iltalehti 22.5)
- Via ryska medier framkom att Ryssland har meddelat att man tänker justera gränskoordinaterna i Östersjön från början av år 2025. Detta genom ett ensidigt meddelande. Dessa justeringar skulle beröra överenskomna havsgränser med Finland och Lettland. (Ilta-Sanomat 22.5, UusiSuomi 24.5)
- Överbefälhavare för Sveriges försvar Mikael Bydén meddelar om Rysslands planer att erövra Åland och Gotland för att stärka övervakningen av Östersjön. (Pravda.fi, Ilta-Sanomat och Hbl 22.5, Uusi Suomi, ÖT, HS 23.5)
- Försvarsminister Mari Rantanen säger att man skyddar Åland. (Verkkouutiset 23.5)
- Yle meddelade senare att informationen om "projektet att flytta havsgränserna" hade tagits bort. (Yle 22.5)
- Svenska Yle intervjuade överstelöjtnant Joakim Paasikivi som anser att det är olyckligt att Åland är demilitariserat och att man behöver se över Ålands status. (Svenska Yle 22.5 Iltalehti 24.5)
- Hufvudstadsbladet frågade ålänningarna om hur de känner efter "det ryska utspelet" med ensidigt meddelande om flytt av havsgränser. (Hbl 24.5)
- Unga samlingspartister, sannfinländare och kristdemokrater vill se trupper på Åland och stöder en remilitarisering. (Ilta-Sanomat 23.5)
- Enligt en utvärdering av Bloomberg kan Åland bli Finlands och Natos "akilleshäla". (Pravda.Fin 24.5)

- Krigsprofessor Mika Hyytiäinen uttalade sig om gränsutspelet. (Verkkouutiset 25.5)
- Ryska medier skriver att någon typ av luftskepp bevakar landets gräns mot Finland. (Hbl 26.5)

Ekonomi/företag/juridik (36)

- Telia förbättrar mobilnätet på Åland, men 3G stängs ner efter sommaren. (e-Pressi 2.5)
- Antalet beviljade bygglov har minskat nästan 50 % jämfört med i fjol, men sett till hela Finland har 7075 nya bostäder byggts under det senaste året. Antalet nybyggen ökade på Åland, i Kajanaland och Tavastland. (Landsbygdens Folk 8.5, Tekniikka & Talous 21.5)
- Plasto fick nya ägare; Tactic Games från Björneborg köpte Plasto. (Kauppalehti 11.5, Radio Pori 17.5, Talouselämä 22.5)
- OX2 som planerar flera stora vindkraftparker i Finland och till havs utanför Åland kan få en ny ägare; Riskkapitalbolaget EQT har gett anbud. (Hbl 13.5)
- Man kommer allt närmare vindkraftparker till havs i Finland när ett lagförslag nu är på remissrunda (Yle 24.5)
- Åland är ett frågetecken när vindkraften ska anslutas till elnätet. (Hbl 14.5)
- Finlands Förpackningsproducenter AB utvidgar organiseringen av producentansvaret på förpackningar till Åland. (STT info 21.5)
- Finlands städer är listade utgående från tillväxt och utveckling. Över lag har det skett en sänkning, men Mariehamn, Torneå-Haparanda och Loima har blivit livskraftigare enligt mätningen. Ilta-Sanomat, Uusimaa, HS, MSN och Kuntalehti 24.5)
- Reportage om Stallhagen i Aamuset. (Aamuset 29.5)
- Åland nämns i en jämförelse över glasspriserna som är en indikation på inflationen. (Aamulehti 29.5)

Sjöfart/Rederier (7)

- En befälhavare på Baltic Princess har dömt i ett sjörättsärende i Ålands tingsrätt till böter för att han dröjde för länge med att larma efter hjälp i samband med att en person fallit över bord och drunknat (Turun Sanomat, Ilta-Sanomat 22.5, Helsingin Sanomat, Yle 31.5)

Sammanfattning av Lena von Knorring med Meltwater som källa.